

Reyði Krossur Føroya

Ársfrágreiðing 2018

Innihaldsyvirlit

Inngangur.....	3
Um Reyða Kross Føroya.....	4
Skrivstovan.....	4
EndurnýtslUVirksemið hjá Reyða Krossi	5
- ReyðaKross Endurnýtsluhandilin á Bryggjubakka í Tórshavn.....	5
- Reyða Kross endurnýtsluhandilin í Stiðjagøtu í Tórshavn.....	6
- Reyða Kross Endurnýtsluhandilin í Vági	7
- Klædnainnsavningin og klædnaskiljingin	7
- Reyða Kross Bókasølan	9
Fyrstahjálpin.....	9
Ársins Fyrstihjálpari.....	11
Samarittarnir.....	12
Vitjanartænastan.....	13
Filateli.....	15
Peningakistlar	15
Bókagáva til Barnadeildina á Landssjúkrahúsinum og Barnaheimið	15
Sambinding/Intertwining og familjulega fyri fólki við tilflytarabakgrund	15
ABC fyri sálarliga heilsu	16
Ung í Reyða Krossi.....	17
Landsinnsavningin 2018.....	17
NeyðhjálP, bráðfeingishjálP og menningarhjálP	
- Yemen.....	18
- Suður Sudan.....	18
- Barnalandið í Malawi	19
Starvsfólk til altjóða humaniterar verkætlanir.....	20
Samandrátur.....	21

Inngangur

Reyði Krossur er heimsins størsti humaniteri felagsskapur við 17 mió. føstum sjálvbodnum. Í sambandi við bráðfeingis neyðhjálp og menningarsamstarv økist talið av sjálvbodnum, limum og starvsfólki. Endamálið hjá Reyða Krossi er at verja lív og heilsu, tryggja virðingina fyri menniskjanum, umframt at verja sínámillum semjur, vinalag, samstarv og varandi frið millum øll fólkasløg.

Í einum heimi við økjandi avbyrging, spenningum og valdsmisnýtslu, er tað grundleggjandi, at Reyði Krossur virkar fyri teimum virðum og aðalreglum, bæði hjá einstaklingum og felagsskapum, ið tryggja virðing fyri øðrum menniskjum. Harvið mennist grundarlagið fyri samstarvi millum lond og fólk um at finna loysnir til felags avbjóðingar. Reyði Krossur virkar tí áhaldandi í samljóð við sjei aðalreglur, ið tryggja, at alt virksemið hjá felagsskapinum er: *menniskjastligt, ópartískt, uttanveltað, óheft, sjálvboðið, ein eind og algildugt.*

Hugsjónin handan Reyða Kross sá dagsins ljós í 1859, eftir at Henry Dunant sá ovurstóra tørvin á humaniterari hjálpi í orrustuni við Solferino. Í 1863 varð Altjóða Reyða Kross nevndin, ICRC (International Committee of the Red Cross), stovnað, og innan eitt ár høvdu 12 lond skrivað undir hin fyrsta Genevesáttmálan. Hetta var søguliga sæð slóðbrótandi til frama fyri altjóða hjálpararbeiði. Altjóða nevndin arbeiðir í kreppu-, stríðs- og krígsstöðum. Genevesáttmálarnir frá 1949, og fylgiskjøl teirra, geva Altjóða Reyða Kross nevndini heimild til av eintingum at arbeiða í krígsførandi økjum og londum.

Reyða Kross- og Reyða Hálmánafeløg eru í 190 av heimsins londum. Reyði Krossur og Reyði Hálmáni eru tvey heiti fyri sama felagsskap, og virka tey á tjóðarstigi og á altjóða stigi. Reyði Krossur Føroya varð stovnaður 2. apríl 1926 og er eitt sjálvstöðugt felag. Í altjóða samanhangi eru Genevesáttmálarnir frá 1949 heimildargrundarlagið fyri virkseminum hjá Reyða Kross feløgnum, og Reyði Krossur Føroya er í tí høpi partur av Reyða Krossi í Danmark.

Altjóða føderatióin av Reyða Kross- og Reyða Hálmánafeløgum, IFRC (International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies), var stovnað í 1919. Altjóða føderatióin er meginfelagið fyri tey 190 tjóðskaparligu feløgini og arbeiðir saman við Altjóða Reyða Kross nevndini, ICRC, og tjóðskaparligu Reyða Kross- og Reyða Hálmánafeløgnum í sambandi við náttúruvanlukkur og menningarhjálpi. Føderatióin, IFRC, feløgini á tjóðarstigi og Altjóða Reyða Kross nevndin, ICRC, verða í felag nevnd Altjóða Reyða Kross og Reyða Hálmána Rørslan. Øll hesi eru tvinnaði saman við teimum sjei aðalreglunum.

Um Reyða Kross Føroya

Nevndin er evsti myndugleiki hjá Reyða Krossi Føroya og er mannað við 5 nevndarlimum og 2 varalimum, sum øll eru sjálvboðin. Skrivstovan, hevur dagligu ábyrgdina av virkseminum hjá Reyða Krossi Føroya, har 2 fólk eru lønt tilsamans 55 tímar um vikuna sum tey einastu løntu størvini í Reyða Krossi Føroya. Hvørt virksemissøki hevur ein sjálvbodnan leiðara, umframt at hvørt øki hevur minst ein nevndarlim tilknýttan.

Skrivstovan

Skrivstovan hevur ábyrgd av at reka dagliga virkseimið hjá Reyða Krossi Føroya, í samstarvi við nevndina, virksemissleiðarar og sjálvboðin. Bárður Atlason Ísheim varð settur í starv sum dagligur leiðari í Reyða Krossi hin 1. januar 2018. Maigun Solmunde takkaði fyri seg hin 1. september, eftir góða og álitandi tænastu í háltannað ár í Reyða Krossi. Eftir hana røktu Annika Isfeldt og Mirjam C. Olsen hennara starv á skrivstovuni, inntil skrivstovan hin 1. januar 2019 setti Sigríð Zachariassen í fast starv sum samskipari hjá Reyða Krossi.

Í 2018 arbeiddi skrivstovan við fylgjandi økjum:

- **Samskipan** av trivnaðartiltøkum fyri sjálvboðin, fundum og verkætlanum, sum t.d. ársins fyrstuhjálpara, landsinsavningini og familjulegu fyri fólk við tilflytarabakgrund.
- **Rakstri og menning** av teimum 13 virksemissøkjunum hjá Reyða Krossi Føroya, t.d. samskifti við sjálvboðin, fíggjarviðurskiftum, kunning, heimasíðuni, sosialum miðlum, lýsingum og at loysa uppgávur saman við sjálvbodnum innan fyrifallandi og framtíðar avbjóðingum.
- **Samstarvi** við eitt nú landsstýrið, kommunur, stovnar, danska Reyða Kross, íslenska Reyða Kross, fyrítøkur og felagsskapir.

Endurnýtslurvirksemið hjá Reyða Krossi

Reyði Krossur Føroya hevur eitt umfangandi endurnýtslurvirksemi, og samanlagt eru eini 95 sjálvboðin í hesum virksemissøki. Klædnainnsavningin savnar inn eina stóra mongd av klæðum í bingjum kring landið, meðan Klædnaskiljingin hjá Reyða Krossi í Stiðjagøtu í Havn skilir klæðini.

Klædnahjálpin hjá Reyða Krossi hjálpir familjum, ið ikki eru so væl fyri fíggjarliga.

Eisini verður í Reyða Krossi tikið ímóti og skilt væl av bókum, frímerkjum og nakað av lutum.

Vit hava fýra endurnýtsluhandlar: Í Tórshavn hava vit eina bókasølu í Vágsbotni, ein klædna- og lutahandil á Bryggjubakka, ein klædnahandil í Stiðjagøtu, og so hava vit ein klædna- og lutahandil í Vági. Harafturat savna vit inn brúkt frímerki.

- ReyðaKross Endurnýtsluhandilin á Bryggjubakka í Tórshavn

Inntøkan í 2018 var kr. 235.000, ið er eitt sindur minni enn í 2017, tá inntøkan var áleið kr. 240.000.

Myndir verða lagdar út á Facebook síðuna hjá handlinum hvørja viku. Í løtuni eru útvið 2.000 brúkarar, og hetta er ein góður sýnisgluggi hjá okkum. Serliga er tað tær føroysku troyggjurnar, sum eru væl umtóktar, og verða fleiri av teimum vaskaðar og umvældar, áðrenn tær fara í handilin, og stór tøkk er uppiborin fyri tað stóra arbeiði, ið verður lagt her.

Tað eru umleið 30 kvinnur, ið manna handilin 4 dagar um vikuna, týsdag til fríggjadag kl. 13.30-17.30. Umframt mánadagar, har 2 hold á 4-5 kvinnur prísar og heingja klæðir upp. Talið av sjálvbodnum kundi verði nakað hægri.

Reyði Krossur hevur havt endurnýtsluhandilin á Bryggjubakka síðani 2006. Handilin er skipaður við einum leiðara og tveimum varaleiðarum, og ein sjálvboðin varðar av hvørjum vikudegi sær.

- Reyða Kross endurnýtsluhandilin í Stiðjagøtu í Tórshavn

Inntøkan í 2018 var kr. 737.000, sum er eitt framúrskarandi úrslit í mun til 2017, tá inntøkan var kr. 494.000. Handilin hevur verið væl vitjaður, tað gongur framá við søluni, eins og bæði virksemisleiðari og sjálvboðin hava verið ómetaliga røsk og hjálpsom at reka handilin.

Virksemisleiðarin fyri handilin í Stiðjagøtu hevur gjørt eitt megnararbeiði í síðstu 3 árinum síðani handilin opnaði, og hevur hon saman við øðrum sjálvbodnum verið drívmeigin aftanfyrri stóru framgongdina í handlinum í Stiðjagøtu 6.

Tað eru komin trý ungfólk, ein drongur, 17 ára gamal, sum hjálpir við í harraklæðum og tvær gentur, 15 ára gamlar, sum hava fingið triggjar ginur at pynta við klæðum, tær halda hóska til ungdómin. Harumframt hjálpa tey við ymiskum í handlinum. Tó er brúk fyri nýggjum sjálvbodnum til handilin.

Ekspedientarnir eru sera dámligir og duga væl at taka ímóti kundunum, tað seta vit stóran prís uppá. Okkara tema er: Tað skal verða hugnaligt at fara til arbeiðis og gott at fáa sær ein drekkamunn, um tíðin verður ov long.

Handilin er blivin smávegis umbygdur. Vit hava fingið nakað nýtt innventar – ein nýggjan disk. Vit hava eisini fingið tvær konsollir at heingja smálutir upp á, tvey spegl og nøkur klædnastativ. Vit finga harraklæðini burtur frá vindøgunum, og tað lætti nógv um, tí vit finga meira ljós inn í handilin. Vit hava eisini bílagt tvey spegl upp undir loftið, eina gólv máttu aftanfyrri diskini og 10 innkeypskurvar.

Kundarnir síggja út til at dáma væl nýggju útsjónina av handlinum, og sølan hevur verið betri higartil.

Fyrireikingararbeiðið til umvælingar í Stiðjagøtu fór í gongd í 2018, og verða framdar í 2019.

Handilin er framvegis opin hvønn leygardag klokkan 10 til 15. Her eru góð, smart, øðrvísi, kul og lekkur klæðir frá endurnýtsluni hjá Reyða Krossi. Klæðir eru til børn, ung og vaksin.

- Reyða Kross Endurnýtsluhandilin í Vági

Í 2018 seldi endurnýtsluhandilin í Vági fyri kr. 42.500. Hetta eru áleið kr. 6.000 minni enn í fjør.

Endurnýtsluhandilin í Vági hevur hildið til í einum góðum handilshøli í bygdini, men fer eftir ætlan at flyta í nýggj høli í nærmastu framtíð.

Í 2018 vóru einar 14 raskar sjálvbodnar kvinnur, sum virka í samband við endurnýtsluhandilin í Vági.

Handilin er opin fyra dagar um vikuna. Mánadag, mikudag og fríggjadag kl. 14.00 til 17.30 og leygardag kl. 10.00 til 13.00.

Handilin er skipaður við einum leiðara.

Mánadag og mikudag eru trýggjar til fyra sjálvbodnar kvinnur í handlinum. Fríggjadag og leygardag eru ein til tvær í handlinum. Hetta liggur í fastari skipan.

Tær sjálvbodnu kvinnurnar skilja og strúka eisini klæðir, teir dagarnar handilin er opin. Eisini skipa tær fyri, at kaffi, te og annað verður sponsorerað av privatum fólki og handlum har um leiðir.

Reyða Kross Endurnýtsluhandilin í Suðuroy læt dyrnar upp á sumri í 2011.

- Klædnainnsavningin og klædnaskiljingin

Sera stór framgongd var á hesum økinum, ið hevði eina inntøku á uml. kr. 324.000 í mun til í 2017, tá inntøkan var áleið kr. 181.000.

Fyrsta partin av árinum hendi ikki tað stóra út yvir tað vanliga.

Út á várið fekk Reyði Krossur 20 nýggjar bingjur og avgjørt varð, at seta tvær bingjur har bert ein stóð aðrenn, tvs. í Klaksvík, Fuglafirði, Saltangará, Miðvági og í Vestmanna, har eingin var farmmanundan, og tvær afturat í Stiðjagøtu. Seinni vórðu tvær bingjur settar upp á Tvøroyri.

Samstundis vaks nøgdin av klæðum, sum komu inn, munandi, helst tí at fleiri nýggjar bingjur vórðu settar upp. Hendan stóra nøgdin av klæðum setti stór

krøv til bilførarar og skiljifólk, sum hava gjørt eitt megnar arbeiði síðsta árið. Av somu orsök er tørvur á fleiri sjálvbodnum.

Virksemisleiðarin, sum á sera skynsaman hátt hevur skipað fyri og ment flutningstænastuna seinastu árin, hevur valt at traðka frá sum virksemisleiðari. Hann fer tó frameftir at vera virkin innan flutningstænastuna, sum vanligur sjálførur. Tí er tørvur á virksemisleiðara fyri økið.

Umframt innsavning av endurnýtsluklæðum hava Klædnainnsavningin og Flutningstænastan ábyrgdina av, at innsavnaðu klæðini verða send av landinum aftaná skiljingina. Í 2018 vóru 12 bingjur sendar til Týsklands, við uml. 10 tonsum av klæðum í hvørjari.

Onnur ábyrgdarøki í Klædnainnsavningini og Flutningstænastuni eru, millum annað, flutningur millum hølini í Stiðjagøtu og Bryggjubakka, ruskkoyring, viðlíkahald av bilinum, viðlíkahald av bingjunum kring landið og ymiskar aðrar uppgávur. Tað verða savnaðir næstan 200 sekkir av klæðum um vikuna. Ein nýggj skipan er fingin í lag, har klæðir verða sorteraði einaferð upp í 5 sekkir, sum Flutningstænastan síðani eina ferð um vikuna tekur við sær yvir til handilin á Bryggjubakka.

Eini 16 sjálvboðin eru virkin í Klædnainnsavningini og Flutningstænastuni, ið er skipað við einum leiðara.

Klædnaskiljingin er ein stórur partur av endurnýtsluvirkseminum hjá Reyða Krossi. Eini 60 sjálvboðin eru knýtt at hesum virkseminum.

Fleiri kvøld í vikuni verða innkomin klæðir skild í Stiðjagøtu. Klæðini verða skild soleiðis, at nakað fer í endurnýtsluhandilin á Bryggjubakka, í Stiðjagøtu, til Vágs og til Klædnahjálpinu, ið hjálpir fíggjarliga sperdum fólki, meðan ein partur verður sendur av landinum. Sambært avtalu, sum var gjørd í mars í 2017, selur Reyði Krossur Føroya endurnýtsluklæðini til týska felagið FWS.

Klædnaskiljingin er skipað við einum yvirskipaðum virksemisleiðara og einum leiðara fyri hvønn skiljubólk.

- Reyða Kross Bókasølan

Aftur í ár gekk væl við Bókasøluni. Inn komu áleið kr. 154.000, sum tó er áleið kr. 8.000 minni enn í fjør.

Vælvitjaða Reyða Kross Bókasølan í Vágsbotni í Havn er eitt slag av sjálvttøku, har fólk keypa bøkur og gjalda uttan nakað eftirlit. Bókasølan er opin sjeý dagar um vikuna.

Bókasølan er skipað við einum leiðara. Tíggju sjálvboðin eru knýtt at Bókasøluni. Tríggir mans halda dagliga eyguni við Bókasøluni, ið hevur opið allar sjeý dagar í vikuni. Teir eru framvið og hyggja, um nakað nýtt er komið, og tá neyðugt er, leggja teir nýggjar bøkur fram. Afturat teimum trimum, ið varða av Bókasøluni, eru eisini átta fólk, ið eftir fastari skipan lata upp og læsa morgnar og kvøld.

Hvørt mikukvøld millum kl. 19.00 og 21.00 hittast teir og hava opið. Tá hava fólk høvi at koma við bókum og øðrum. Hetta eina kvøldið í vikuni koma ofta aðrir menn inn á gólvið og fáa ein kaffimunn og eitt prát. Hetta eru serliga menn, ið eru knýttir at Bókasøluni, ella menn, ið fyrr hava verið virknir í Reyða Krossi. So til ber at siga, at hetta mikukvøldið eisini er eitt sosialt mannfólkakvøld í Reyða Krossi.

Bókasølan fær allar bøkurnar ókeypis, og útreiðslurnar eru nærum ongar, tí munar Bókasølan ógvuliga væl í virkseminum í Reyða Krossi. Lýst verður við bókasøluni á facebook.

Fyrstahjálpin

Í 2018 hevði fyrstahjálpin kr. 78.000 í inntøku. Hetta er væl meira enn í fjør, tá inntøkan var kr. 47.500. Tilsamans fingi 157 fólk prógv frá Reyða Krossi í 2018.

Líkt er til, at samfelagið gerst alt meira tilvitað um týdningin av, at so nógv sum gjørligt hava grundleggjandi fyrstuhjálparskeið. Serliga sæst hetta við tað at fyrstuhjálpin vísa áhuga fyri at geva sínum starvsfólkum skeið í fyrstuhjálpin. Mest eftirspurt var skeiðið í hjartasteðgi og nýtslu av AED (hjartastartara).

Tað eru nógv talandi dømi um, at tá okkurt hendir onkrum, so er tað rættiliga avgerandi fyri, um lívið kann bjargast, at fólk við grundleggjandi førleikum kunnu taka hond um tann skadda.

Tað er eyðsýnt, at júst hetta virksemisøkið kann økjast munandi, eisini tí, at vit eru í samráðingum við stovnar og fyrítøkur um at bjóða út fyrstuhjálparskeið.

Hetta setur so eisini Reyða Krossi krøv um, at vit fáa fleiri instruktørar, enn vit hava í dag. Avgjørt varð at søkja eftir fyrstuhjálparinstuktørum. Áhugin fyri hesum var stórur, og fleiri umsóknir komu inn. Tveir umsøkjarar vórðu valdir út, og vóru teir sendir á skeið í januar 2019. Við tveimum nýggjum instruktørum vóna og vænta vit, at tað fer at bera betri til at tillaga okkum til ynskini hjá fyrítøkum og stovnum um at fáa undirvísing í vanligari arbeiðstíð.

Jógvan Jensen (Egga) hevur boðað frá, at hann ikki fer at endurnýggja sítt instruktørloyvi, og gevst hann, eftir trúgva tænastru í meir enn 40 ár hjá Reyða Krossi.

Ársins Fyrstihjálpari

Inn komu 11 uppskot og metingarnevndin meldaði út, at tað varð torført at meta um hvørji uppskot skuldu innstillast. Men nevndin, Frank Jacobsen, Egga Jensen, Mariann Øster og Joan Hovgaard gjørdu hesa tilnevning:

Tilnevnd nr. 3

14. mars 2018 misti ein bilførari viti, meðan hann koyrdi og koyrdi á tvær kvinnur, sum vóru til gongu á gongubreytini. Stoyturin slongdi aðra kvinnuna yvir um vegin og stóð millum kvinnurnar, so at tær ikki fingi samband við hvørja aðra. Tá kemur ein kvinna, Rutt Leo Skarðenni, til hana. Alla tíðina til professionel hjálp kom fram, tosaði Rutt við hana og sissaði hana, og sum kvinnan sjálv sigur: "Rutt gjørði eina ræðuliga støðu nógv meiri tolandi."

Tilnevnd nr. 2

Tann 19. september 2018 varð skipað fyri rundvísing á Hvalastøðini við Áir. Umleið 300 fólk vóru har, og bráðliga kemur róp í, tí at ein kvinna er smollin um og liggur lívleys. Mikael Dalbø og Dia Petersen bera skjótt at og geva kvinnuni fyrstuhjálp. Tá ein løta er gingin, hevur onkur fingið fatur á hjartastartara, sum verður settur til. Teir báðir halda fram at arbeiða uppá kvinnuna, til hon raknar við. M.a. sigur tann, sum hevur sent uppskotið inn: "Tað er mín greiða fatan, at Dia og Mikael eiga sín stóra leiklut í at kvinnan kom aftur til lívs."

Tilnevnd nr. 1

16. februar 2018 verður neyvan gloymdur hjá manningini umborð á Norðingi. Tað byrjaði kl. 06:35, meðan Norðingur var á veg á fiskileið. Karsten N. Jespersen, sum hevði loyst skiparan av, kendi seg ikki væl og bað skiparan koma á brúnna. Beinanvegin var greitt, at støðan var álvarslig, kós var sett móti landi og boð send til MRCC um, at tyrla mátti koma. Manningin var fingin upp at gera klárt til at taka ímóti tyrluni. Bráðliga stívnar Karsten, men Mikael og Páll Róland eru kvikir og geva fyrstuhjálp, hjartamassagu. Hjartastartari verður eisini settur til. Tá tyrlan er komin fram, ber ikki til at fáa børna inn í stýrhúsið, og tí leggur manningin Karsten í eitt teppi og ber hann út á dekkið, har hann verður lagdur á børna og hivaður upp í tyrluna. Tá ið hjartastartarin verður avlisisn, vísir tað seg, at hann hevur givið stoyt átta ferðir. Skiparin sigur m.a.: "...Mikael og Páll Róland góvu lívbjargandi fyrstuhjálp og góvust ikki, hóast tað sá út til at vera meiningsleyst"

Samarittarnir

Samarittarnir høvdu kr. 155.000 í inntøku í 2018, ið er væl meira enn í 2017, tá inntøkan var kr. 139.000. Nógvar avbjóðingar vóru í 2018, men við áhaldandi at kempa hevur eyðnast at fáa fleiri viðurskiftir upp á pláss og sømulig kor at arbeiða undir. M.a. kann nevast at:

- Samarittarnir, saman við restini av fyrstahjálparøkinum hjá Reyða Krossi, hevur fingið ein liðlækna, sum eitur Hans Jacob Simonsen. Liðlæknin stendur aftanfyri innihaldið í fyrstuhjálparútbúgving og er annars við til at ráðgeva innan økið.
- Ein nýggj umfatandi trygging er undirskrivað til samarittarnar.
- Samarittarnir fáa nýggj høllir í mars 2019.
- Nógv nýggj og góð útgerð varð keypt.
- Allir samarittarnir hava nú fingið atgongd til MRK, har allar útbúgvingarinstruksir eru at finna. Aðrenn høvdu bara nakrir fáir atgongd.
- Skipað var fyri samansjóðingartiltaki á Selatræð. Hetta eyðnaðist sera væl. Í hesum sambandi var á hugnaløtu givin gáva til Eyðbjørg fyri hennara áhaldandi arbeiði og eldhuga at fáa samarittaarbeiðið at virka. Hetta tiltak var partur av ABC verkætlanini hjá Reyða Krossi.
- Avtala var fingin í lag við Reyða Kross í Danmark um samstarv innan samarittvirksemið. Enn er tó eftir at undirskriva hana.
- Leiðandi samarittar fingi instruktørútbúgving í Danmark. Frá 2019 er ætlanin at hava tveir samarittinstruktørar í Reyða Krossi Føroya. Harvið kann Reyði Krossur Føroya skipa fyri skeiðum innan samaritttænastuna uttan at fáa uttanhýsis stuðul.
- 4 samarittar vóru við á stóra tónleikafestivalinum í Jelling í Danmark, har tey arbeiddu saman við samarittum hjá DRK. Føroysku samarittarnir hava nú í fleiri ár fingið sær góðar royndir við at arbeiða saman við donsku samarittunum á hesum stóra festivali.

Samarittarnir fingi 23 bókingar uppá tiltøk, men vóru bara við til 18 vegna mangul upp á fólk. Í samarittbólkinum eru 22 fólk, harav helvtin er virkin.

Ein roynd var gjørd at rekruterað fólk til samarittar. Hóast nógv røsk fólk gjørdust partur av samaritttænastuni, eru fleiri farin frá aftur, og enn mangla nógv fólk. Ein roynd at rekruttera verður eftir ætlan gjørd aftur í 2019.

Vitjanartænastan

Vitjanartímarnir fyri 2018 eru 1252, sum er eitt sindur meira enn árið framanundan. Í Tórshavn hava vit havt yvir 30 vitjunarvinir, nøkur eru farin frá og onnur komin til, so nú hava vit 31 fólk. Kring landið eru eisini aðrir vitjunarvinir virknir.

Reyði Krossur hevur vitjunarvinir á Sambýlinum Oman Mattalág og Vallalíð, eisini hava vit vitjunarvinir á Boðanesheiminum, Tjarnagarði og Lágargarð og heima privat. Vit hava Undirhús á Boðanesheiminum og á Lágargarði. Vit hava fólk sum lesa upp á røktarheimum og sambýlum.

LS heitti á okkum í vár og spurdu, um vit høvdu ein vitjunarvin sum kundi fara til Ísland við blindari konu, sum skuldi opererast í eygunum og tað bleiv ein av okkara vitjunarvinum, sum var heimavandur í Íslandi, sum fór við blindu konuni til Landsspítali í Reykjavík.

ABC Fókaheilsuráði gjørði ein film um Vitjunartænastuna við einum av okkara vitjunarvinum, og tað riggaði bara væl. Tórshavnar Kommuna via Marjun Poulsen bjóðaði Vitjunartænastuna til kunningarfund um ABC á Reinsarínum, har høvi var at greiða frá um tænaastuna. Eisini var Heystfagnaður í SMS, har vit fingi høvi at vera við og svara spurningum um Vitjunartænastuna.

Vit hava havt skeið í Medmenneskelighed i praksis og psycho sosialari support, tað vóru fólk frá Reyða Kross í Danmark, sum komu til Føroya at undirvísa í 2 dagar.

Í oktober var hugnaløta fyri vitjunarvinum í Reyða Kross hølum á Bryggjubakka, har tey eisini fortaldu um, hvussu tað gekk at vitja. Okkara formaður, Jóannes Eidesgaard, kom og heilsaði uppá vitjunarvininar og takkaði teimum fyri teirra ágrýtni.

Útvarp Føroya heitti á okkum um at fyrireika eina vitjan, sum skuldi vera í GMF, og tað bleiv gjørt saman við okkum heima hjá eldri konu, 95 ár, og vitjunarvini og fólk frá ÚF og tað var sera áhugavert.

KVF Tórir Mikkelsen heitti á okkum um sleppa við á vitjan í heimi og undirhúsum og røktarheimun, tað var ein sending sum skuldi sendast í desember, alt lukkaðist sera væl, og sendingin var væl umtøkt. Sendingin kallaðist "Tórður á túri við Vitjunartænastuni".

Børn úr lítla Skúla á Hoyvíksvegnum ynsktu at sleppa at syngja fyri eldri fólk í jólamánaðinum saman við floksslæranum, sum hevði hendan tíman í næstrakærleika. Børnini høvdu bakað smákakur og prýtt glaskrurkur at leggja tær í, alt var væl fyrireikað, og tað var sera væl eydnað og rørandi. Tær eldru konunur vóru 92 og 95 ár, og tær vóru so rørdar og takksamar.

Klædnahjálpin

Reyða Kross Klædnahjálpin bleiv sett á stovn tíðliga á vári 2013. Fýra sjálvboðin eru virkin í bólkinum. Reyða Kross Klædnahjálpin er skipað við einum virsemisleiðara og varaleiðara. Klædnahjálpin hjá Reyða Krossi hevur verið nógv meira virkin í 2018 enn í 2017.

Klædnahjálpin veitir góð barnaklæðir, frá klædnaskiljing okkara, til familjur í Føroyum, ið eru fíggjarliga illa fyri og hava ilt við at fáa endarnar at røkka saman. Hetta eru barnafamiljur, har foreldur eru lesandi, ella familjur, ið eru raktar av sjúku og/ella av ymiskum sosialum trupulleikum. Klædnahjálpin fær nógv hágóðskuklæðir, ið verða latin Klædnahjálpin beinleiðis og eru eyðmerkt at lata í Føroyum. Haraftrat senda hjartagóðar kvinnur okkum nýbundin pløgg, serliga troygjur, húgvur og hosur at geva børnunum.

Vit ynskja, at foreldrini seta seg beinleiðis í samband við okkum og kanska eisini umvegis onnur - tað kunnu vera næstringar, heilsusustrar, lækna, jarðarmøður, lærarar og onnur góð fólk. Á henda hátt meta vit, at vit betur røkka teimum, sum eru ringast fyri. Vit høvdu varhuga av, at hesi mangan aftraðu seg við at koma at fáa sær klæðir, meðan tiltøkini vóru, tí tey vóru rættiliga almenn.

Ætlanin er, at gera plakatir at heingja á serlig støð og smáskriv í postkortstødd at koyra út á so nógv støð, sum til ber. Til jólar lýsti Reyði Krossur við Klædnahjálpin í jólahjálpin hjá Barnabata.

Reyða Kross Klædnahjálpin samstarvar við Herbergið, soleiðis, at teirra brúkarar fáa góð klæðir og seingjarklæðir, eins og Kvinnuhúsið verður hjálpt við bráðfeingis klædnahjálpi, tá tørvur er á hesum.

Í sambandi við hjálpin til Herbergið, eru fleiri kvinnur, sum binda húgvur og hosur til brúkararnar.

Klædnahjálpin verður lýst á okkara egnu heimasíðu, á fleiri øðrum viðkomandi heimasíðum og facebookbólum.

Filateli

Hendan inntøka sær út til at vera minkandi. Tal av brøvum er fallandi og harvið eisini frímerkini. Tilfarið sum kemur inn, verður klippt og sent niður til uppboðssølu. Inntøkan fyri 2018 var áleið kr. 4.000.

Peningakistlar

Ein peningakistil er á flogvøllinum og ein er nú hjá Visit Tórshavn í Steinatúni. Kistilin á flogvøllinum varð tømdur á heysti 2018 og har vóru áleið kr. 3.600 í.

Bókaáva til Barnadeildina á Landssjúkrahúsinum og Barnaheimið

Aftur hesi jólini hevur Reyði Krossur latið Barnadeildunum á Landssjúkrahúsinum og barnaheiminum í Tórshavn góðar barnabøkur. Bøkurnar, ið eru frá endurnýtslubókasøluni hjá Reyða Krossi, eru í sera góðum standi – sum nýggjar.

Á Barnadeildini eru tey fegin um góðu bøkurnar til børnini. Teimum tørvar gávuna, tí tað er sjáldan, at lesnaður verður keyptur til deildina.

Sambinding/Intertwining og familjulega fyri fólki við tilflytarabakgrund

Seinnu árinu eru altsamt fleiri tilflytarar komnir til Føroya, og fleiri teirra koma úr londum uttanfyri ES. Reyða Krossur Føroya ynskir at hjálpa við at fremja integratiónumina fyri hesi nýggju í Føroyum.

Í 2015 arbeiddi Reyði Krossur saman við tiltakinum "Hvussu kunnu vit hjálpa" við at fyriskipa, hvussu vit seta í gongd integratiónumsarbeiði í Føroyum, og úrslitið gjørdist Sambinding, á enskum Intertwining. Luttøkan á tiltøkunum var skiftandi, til nøkur tiltøk møttu fleiri, til onnur færri. Ætlanin er tí at gera meira við hetta økið, tá enn stórir tørvur er á tilboðum til tilflytarar í Føroyum. Flestu tiltøkini vórðu hildin á Býarbókasavninum í Tórshavn, men ynskiligt hevði verið, um fleiri tiltøk vórðu hildin uttanfyri høvuðsstaðin.

Endamálið við sambinding/intertwining er at fremja integratiónum við at skapa ein móguleika fyri, at tilflytarar og uppruna føroyingar hittast til hugna, prát og samveru.

Í samstarvi við Útlendingastovuna skipaði Reyði Krossur fyri einari familjulegu, ið var ætlað fólki við tilflytarabakgrund. Legan varð hildin 5.-7.oktober í Nesvík og varð sera væl eydnað. 16 familjur luttóku á leguni, og uml. 20 sjálvboðin frá Reyða Krossi. Tilsamans vórðu sostatt áleið 70 fólk til leguna. Legan varpaði ljós á avbjóðingar, ið fólk við tilflytarabakgrund hava, tá tey flyta til Føroya, umframt at bæði børn og vaksin finga høvi at hugna sær saman við øðrum. Myndir frá leguni kunnu síggjast á [facebook](#) vanganum hjá Reyða Krossi.

ABC fyri sálarliga heilsu

Í samstarvi við Fólkaheilsuráðið og aðrar stovnar og felagsskapir í Føroyum er Reyði Krossur Føroya vorðin partur av verkætlanini *ABC fyri sálarliga heilsu*. Hendan verkætlanin er tann fyrsta universella ætlanin, ið vil siga, at hon er ætlað øllum íbúgvum í landinum. Endamálið er at *fremja sálarliga heilsu manna millum*.

Higartil er hetta tað fyrsta átakið, sum bæði er grundað á gransking, er burðardygt og hevur víst seg at verið møguligt at seta í verk og breiða út í stórum máti. Gransking vísir, at sálarlig heilsa verður styrkt og hildin við líka, við at einstaklingar eru virknir og luttaka í felagsskapi og kenna, at lívið gevur meining.

Hetta er sera viðkomandi fyri virkseimið hjá Reyða Krossi Føroya, sum helst hevur nógv at geva til slíka verkætlan. Endamálið við ABC verkætlanini er:

- 1) At eggja fólki til at gera eithvørt fyri at styrkja sálarligu heilsuna hjá sær sjálvum og øðrum.
- 2) At tryggja góð kor fyri sálarligari heilsufremjan við at leggja dent á karmarnar rundanum.

ABC fyri sálarliga heilsu verður sett í verk í Reyða Krossi undir heitinum "*Í Reyða Krossi trívast vit*" og fer í høvuðsheitunum at virka fyri at byggja brýr bæði innanhýsis í felagsskapinum og í sambandi við aðrar felagsskapir og partar runt um í samfelagnum. Betri Stuðul og Reyði Krossur undirskrivaðu stuðulsavtalu á kr. 100.000, ið fara til at økja um trivnaðin í Reyða Krossi Føroya.

Miðjað verður ímóti at leggja ABC verkætlanina í fasta legu í Reyða Krossi, soleiðis at tvey afturvendandi trivnaðartiltøk verða hildin fyri sjálvbodnum hvørt ár: ein útferð um summarið og ein jólahugni. Hesi tiltøk verða skipaði við

virðing fyri øllum sjálvbodnum hjá Reyða Krossi, sum árið runt stríðast fyri at hjálpa øðrum, bæði her í Føroyum og úti í heimi.

Ung í Reyða Krossi

Nøkur røsk ung hava víst áhuga fyri Reyða Krossi Føroya. Hesi hava arbeitt við ymiskum tilboðum til ung sjálvboðin og við at menna nýggjar møguleikar til ung at hjálpa her í Føroyum. Størsta avbjóðingin er í lýtuni at fáa fleiri ung at leggjast afturat, og hefur tí serliga verið arbeitt við kunningartilfari til at fara út til skúlar at kunna um møguleikarnar at gerast sjálvboðin hjá Reyða Krossi. Hetta tilfari er nú klárt til at fara út til t.d. skúlar, felagsskapir o.l. í komandi ári.

Landsinnsavningin 2018

Fólk stuðlaðu innsavningini í 2018, sum var hildin leygardagin 8. september. Inn komu kr. 751.000, harav kr. 727.500 var frá bússunum. Restin var stuðul beinleiðis frá fólki, fyrítøkum og á heimasíðuni hjá Reyða Krossi, umvegis 905656 ella umvegis sms til 1910.

Runt um í landinum eru nógv ábyrgdarfólk, ið taka sær av einum øki, og tilsamans gingu uml. 400 fólk við bússum. Hetta fegnast felagsskapurin stórliga um og takkar hjartaliga føroyingum fyri stuðulin og takkar teimum mongu, sum gingu hús úr húsi við bússum. Hetta svarar til, at hvør føroyingur lat á leið kr. 14,70, og er hetta meira pr. íbúgva enn í øðrum londum. Hetta er tó nakað minni fyri hvønn føroying enn í 2017, tá hvør føroyingur í miðal lat kr. 16,50. Ein orsök kann vera, at Reyði Krossur manglaði fólk at ganga við bússum í miðstaðarøkinum, umframt at fleiri og fleiri líknandi tiltøk verða hildin kring landið, og at tað tískil er størri kapping á økinum.

Í nevndini fyri landsinnsavningina vóru 5 fólk fyri uttan dagliga leiðaran. Nevndin hefur m.a. arbeitt við at gera ein manual fyri innsavningararbeiðið, sum nú verður royndur í verki.

Endamálið við landsinnsavningini 2018 var at savna pening til neyðhjálpárátøk hjá Reyða Krossi kring heimin. Pengarnir fara til keyp av teppum, tjøldum, reinføriskapningum, heilivági og til reint vatn. T.d. røkka kr. 150. til 3.000 litrar av reinum drekkivatni, kr. 200 røkka til tjaldbúðir at verja tvær flóttafólkafamiljur móti regni og vindi, og kr. 500 røkka til mat til 15 svong børn í ein mánaða.

Partur av landsinnsavningini verður goymdur, soleiðis at Reyði Krossur skjótt kann veita eina hjálpandi hond, tá jarðskjálvti, turkur ella onnur vanlukka bráðliga rakar.

Neyðhjálp, bráðfeingishjálp og menningarhjálp

Samlaða upphæddin, ið Reyði Krossur Føroya læt til hjálpararbeiði uttanlands í 2018 var kr. 1.040.000.

- Yemen

Í 2018 lat Reyði Krossur Føroya kr. 750.000 í neyðhjálp til humaniterar verkætlanir hjá Reyða Krossi í Yemen.

Reyði Krossur er til staðar í Yemen til tess at veita grundleggjandi og lívbjargandi neyðhjálp. Tvey ár av vápnaðum stríði hefur elvt til stóra oyðilegging í Yemen, umframt at fátækradømi og hungursneyð hava herjað í fleiri ár. Óteljandi bardagar og bumbubrestir hava javnað samfelagsbygnaðin við jørðina, og eingin almenn heilsutrygd er í landinum.

Fólkið í Yemen stríðist framvegis dagliga fyri lívinum, og eingi tekin eru um, at støðan fer at batna í nærmastu framtíð. Tíverri eru ábendingar hinvegin um, at støðan versnar, í samsvari við at vápnaða stríðið tekur dyk á seg. Ein avleiðing av vápnaða stríðnum er eisini, at tað er torført at fáa mat inn í landið, og at tað alsamt verður verri at fáa fatur á drekkivatni. Áleið 18,8 mió. menniskju í Yemen hava tørv á humaniterari hjálp og verju, og 10,3 mió. av teimum hava tørv á bráfeingis neyðhjálp.

Nevnast kann, at fyri kr. 50 kann Reyði Krossur geva mat til eitt barn í Yemen í tríggjar vikur, fyri kr. 135 ber til at geva eina fyrstuhjálpartasku til særð og skadd í Yemen, og kr. 430 røkka til at geva einari familju í Yemen eitt skýli við neyðugari útgerð.

- Suður Sudan

Í 2018 lat Reyði Krossur Føroya kr. 250.000 í neyðhjálp til humaniterar verkætlanir til Suður Sudan.

Reyði Krossur er til staðar í Suður Sudan, har tørvururin á humaniterari hjálp er ómetaliga stórur. Í Suður Sudan, sum er heimsins nýggjasta land, versnar búskapurin áhaldandi, og umfarssjúkur, sum kolera, elva til ógvuliga hættislig

heilsuviðurskifti. Hesar skaðiligu avleiðingar koma av ósemjuni millum stjórnina og uppreistrarfólk, sum hvønn dag tyngja borgararnar í landinum.

Hungursneyðin er sera umfangandi, og menniskju eru noydd at flýggja heimanífrá. Tað elvir m.a. til at familjur vera sundurskildar og lívsgrundarlag teirra verður avlagað. Helvtin av fólkinum, umleið seks milliúnir, hevur bráðfeingist tørv á matvøruhjálp. Nærum fýra milliúnir eru flýdd frá húsi og heimi og tvær milliúnir teirra eru enn í Suður Sudan (*Humanitarian Bulletin South Sudan, Jun 2017*).

Reyði Krossur veitir bráfeingis neyðhjálp til tey, sum eru í Suður Sudan; til tey, ið eru flýdd úr landinum; eins og til tey, ið eru vend heimaftur. Vit hjálpa lokalsamfeløgum við at hóra undan, við at førleikamenna sjálvboðin og við at tryggja sjálvbjargni. Tað ger m.a. at fólkið í Suður Sudan eisini verður minni bundið at hjálpa uttanífrá. Eisini hjálpa vit við at sameina familjur, ið eru vorðnar skildar undir krígunum, og stuðla við skaða- og heilsustovum, og við at endurreisa heilsumiðstöðir, har vit eitt nú veita viðgerð til tey, ið eru særd undir krígunum, og viðgera og fyribyrgja kolera og aðrar umfarssjúkur.

Nakrar familjur eru fluttar til mýrulendi, har jørðin er bæði torfør at dyrka, og har tað er avbjóðandi at koma til við neyðhjálp. Tí eru vit noydd at tveita matin úr flogførum.

- Barnalandið í Malawi

Í 2018 lat Reyði Krossur Føroya kr. 40.000 til Barnalandið í Malawi.

Stuðulin verður m.a. brúktur til at tryggja foreldraleysum børnum, ið liva í stórum fátækradømi, skúlagongd, mat, heilsutænastur, reinføristænastur, tryggleika og klæðir. Eisini skipar Reyði Krossur á staðnum fyri at bjóða útsettum børnum grundútbúgving og barnaansing.

Starvsfólk til altjóða humaniterar verkætlanir

Tá vanlukkur raka, tað veri seg náttúru- ella menniskjaskaptar vanlukkur, er Reyði Krossur altíð til reiðar at senda starvsfólk út at hjálpa. Eins og í øðrum londum fór Reyði Krossur Føroya í 2018 undir at sóknast eftir fólki at senda út í heimin. Útsend úr Føroyum verða send út gjøgnum Reyða Kross í Danmark, og eru lønt.

Trý sera væl kvalifiserað umboð vórðu send úr Reyða Krossi Føroya til førleikamennandi skeið innan altjóða humanitert arbeiði. Tvey umboð vóru á skeið í Danmark, meðan eitt varð sent til Íslands. Hesi hava nomið sær stinnar førleikar innan humanitert arbeiði og eru til reiðar at verða send út bráðfeingis til altjóða humaniterar verkætlanir.

Henrik Weihe Joensen stóð tvey krevjandi skeið og er til reiðar at verða útsendur sum partur av sokallaðari Emergency Response Unit, ið stendur fyri at skipa fyri skjótari bráfeingis váðameting og íverksetan av humaniterum tiltaki á staðnum, beint eftir ein vanlukka rakar.

Jógvan Hugo Hansen stóð eisini tvey krevjandi førleikamennandi skeið og er somuleiðis til reiðar at verða sendur út. Hansara serøki er Base Camp, ið er høvuðsstøðin har delegatar og sjálvboðin bógva og hava sum miðdepil í, meðan humaniterar hjálparverkætlanir eru áleikandi.

Annika Hoydal stóð krevjandi førleikamennandi skeið og er til reiðrar at verða send út. Annika hevur fyrr verið útsend vegna Reyða Kross Føroya og hevur drúgvar royndir og útbúgving sum jarðarmóður.

Samandráttur

Árið 2018 varð sum heild merkt av kveikjandi eldhuganum, ið sjálvboðin hjá Reyða Krossi her í Føroyum dagliga vísa í verki.

Hóast avbjóðingar hava verið til staðar, bæði smærri og størri, prógvar árið 2018 at við einum sterkum vilja og við góðum samanhaldi, kann Reyði Krossur halda áfram við at hjálpa, har ið neyðin er størst.

Afturlítandi vísur 2018, at Reyði Krossur hevur eitt stórt og umráðandi virksemi her á landi, ið hevur til endamáls at samla pening inn, soleiðis at hjálp kann veitast, har tørvur er til staðar – bæði í Føroyum og úti í heimi.

Samstundis hevur felagsskapurin sera dugnaligar og álítandi bólkar av sjálvbodnum og einstaklingum, ið dagliga hjálpa við næstrakærleika og góðum proffesionellum førleikum.

Reyði Krossur hevði í 2018 tørv á fleiri nýggjum sjálvbodnum, og tíbetur hava nógv nýggj meldað seg til felagsskapin, antin sum limur, sum sjálvboðin ella sum bæði. Sjálvbodna arbeiðið og peningarligir stuðlar eru grundarlagið undir Reyða Krossi, og hava øll hesi hjartaliga tøkk uppiborna.